

Pasaulio Lietuvis

REDAKTORĖS ŽODIS

Atviri langai 5

LIETUVOJE

Seimas spręš, ar skelbti referendumą dėl dvigubos pilietybės 6
 PLB nuomonė dėl referendumo pilietybės klausimu 7
 Užsienio reikalų ministerijoje diskutuota apie Lietuvos diasporos politiką 8
 Pasaulio lietuvių sporto žaidynės – jau birželį 9
 „Tolyn į laiką – gilyn į gelmę“: kunigą, rašytoją, visuomenininką S. Ylą prisimenant 10
 „Kino pavasaryje“ – programa „Lietuviai svetur“ 12
 Šiųmetė „Misija Sibiras“ – į Tiumenę 13

TEMA

Išeiivių atminties ženklai 14

AKTUALU

Leiskime ekonomikai išsaugoti lietuvių 17
 „Titaniko“ lietuviai“ debiutuoja elektroniniu formatu 18
 Amerikos lietuvių filmas pasakos apie taikią kovą už laisvę 19

SVEČIAS

Siekis integruoti Lietuvą į bendruomenės mintį 22

LIETUVIAI PASAULYJE

„Teatro pavasaris“ Šveicarijoje: repertuare – Birutės Mar spektakliai 26
 Lituanistikos tyrimo ir studijų centras paminėjo 30-metį 30
 Vokietijoje vyko seminaras besidomintiems lituanistiniu ugdymu 33
 Airijoje vyko praktinis mokytojų seminaras 34
 „4 Vėjų“ mokykloje – linksmasis Atvelykis 35
 Melburne įsteigtas lietuviškas vaikų darželis 36
 Čikagoje aptartas Lietuvos ir užsienio lietuvių bendradarbiavimas 37
 P. Koksas: „Nereikėtų žiūrėti į Europos Sąjungą kaip į melžiamą karvę“ 38
 Lietuvių šiuolaikinio meno paroda „Keliautojai laiku“ Bolcane 39

TRUMPAI 40

DĖMESIO 42

26

35

PASAULIO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS (PLB) VALDYBA (2012–2015)

Marija Danguolė Navickienė (JAV)
PLB pirmininkė, Visuomeninių reikalų komisijos pirmininkė
navickiene@verizon.net

Kęstas Pikūnas (Lietuva)
PLJS pirmininkas, Jaunimo ir Sporto reikalų komisijų pirmininkas
kestas@trysmilijonai.lt
www.pljs.org

Dalia Henke (Vokietija)
PLB įvaizdžio, informacijos sklaidos ir „Pasaulio lietuvių“ reikalų komisijos pirmininkė, PLB valdybos pirmininkės pavaduotoja
daliahenke@gmail.com

Gintautas Želvys (Rusija)
Rytų kraštų ir Rusijos reikalų komisijos pirmininkas, PLB valdybos pirmininkės pavaduotojas
gintautaszelvys@mail.ru

Jūratė Caspersen (Šveicarija)
Kultūros reikalų komisijos pirmininkė
jurate@caspersen.ch

Juan Ignacio Fourment Kalvelis (Argentina)
Pietų Amerikos reikalų komisijos pirmininkas
jkalvelis@yahoo.com.ar

Aušra Laurušaitė-Kromelis (JAV)
Organizacinių reikalų komisijos pirmininkė
ausra999@aol.com

Artūras Maslauskas (Danija)
Finansų reikalų komisijos pirmininkas
maslauskas@webmail.dk

Aurelija Norienė (Belgija)
Naujosios emigracijos reikalų komisijos pirmininkė
aurelija.norienne@skynet.be

Prel. Edmundas Putrimas (Kanada)
Sielovados reikalų komisijos pirmininkas
putrimas@sielovada.org

Lina Stode (Švedija)
Europos reikalų komisijos pirmininkė
lina.stode@telia.com

Angelė Vaičiūnienė (Kanada)
Švietimo reikalų komisijos pirmininkė
angele.v@bell.net

PLB biuro adresas:
213 West Lake Shore Drive
Cary, ILL 60013
USA

PLB atstovybė Lietuvoje
Gedimino pr. 53-212
LT-01109 Vilnius
Tel./faks. +37052396264
El. p.: vigrby@lrs.lt; plbav@lrs.lt
www.lrs.lt/plb
www.plbe.org

PLB atstovė Lietuvoje
Vida Bandis
+370 52 396 156
vida.bandis@lrs.lt

PLB konfliktų sprendimo komitetas:
Vytautas Maciūnas (JAV),
Marytė Šmitienė (Vokietija),
Rūta Žilinskienė (Kanada)

PLB kontrolės komisija:
Saulius Kačiulis (Italija),
Angelė Nelsienė (JAV),
Aldona Seghal (Švedija)

PLB išdininkas
Ramutis Plūra
ramas@gjmlp.com
3906 Lakeview Dr.
Racine, WI 53403
USA

PL išdininkas
Vytenis Vilkas
Tel. 1-661-254-5593
El. p. v.vilkas@prodigy.net
22343 Cardiff Drive
Saugus, CA 91350
USA

SPAUDOS,
RADIJO IR
TELEVIZIJOS
RĖMIMO
FONDAS

Lietuvos Spaudos, radijo ir televizijos rėmimo fondas remia „Pasaulio lietuvių“ žurnalo redakcijos vykdomą projektą „Lietuvybės formos pasaulyje: liuanistinis švietimas, lietuviškas kultūrinis paveldas užsienyje, ryšiai su Lietuva“

Žurnalo „Pasaulio lietuvių“ leidybą iš dalies parėmė Užsienio reikalų ministerija

Pasaulio Lietuvos

LEIDINYS PASAULIO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS GYVENIMUI IR MINČIAI
Mėnesinis žurnalas. 2013 m. 05/517

Vyriausioji redaktorė Deimantė Dokšaitė
plietuvis@plbe.org

Kalbos redaktorė Sandra Sirvidienė

Maketuotojas Darius Markūnas

Autoriai: Jūratė Caspersen, Aida Kiškytė-Degeix, Deimantė Dokšaitė, Dalia Henke, Žana Jermakovaitė, Birutė Augustanavičiūtė, Tomas Marcinkevičius, Kristina Ūsaitė, Birutė Butkevičienė, Rimantas Zagrebajev, Loreta Timukienė, Simona Virbukaitė

Fotografai: Aida Kiškytė-Degeix, Deimantė Dokšaitė, Arūnas Teišerskis, Gintautas Alekna, Irmantas Domarkas, Lijana Tagmann, Birutė Augustanavičiūtė, Evgenia Levin, Darius Verseckas, Jonas Petronis, Loreta Timukienė, Aušra Teišerskienė

Izdininkas Vytenis Vilkas

Spaudė UAB „Draugų studija“

Redakcijos adresas:

Laikinai laiškus „Pasaulio lietuviui“ galima siųsti PLB atstovybės adresu:

Gedimino pr. 53-212

LR Seimo III rūmai

LT-01109

Vilnius, Lietuva

PLB tinklalapis:

www.plbe.org

www.lrs.lt/plb

ISSN 1732-0135

Dėl reklamos žurnale „Pasaulio lietuvių“ kreipkitės el. pašto adresu: daliahenke@gmail.com

PPRENUMERATA METAMS:

Lietuvoje – 60 Lt;

Europos valstybėse:

paprasta prenumerata – 45 EUR,

garbės prenumerata – 65 EUR;

Australijoje:

paprasta prenumerata – 60 AUD,

garbės prenumerata – 93 AUD;

JAV, Kanada ir kiti kraštai:

paprasta prenumerata – 63 USD,

garbės prenumerata – 90 USD;

Užsakant į Lietuvą iš kitų kraštų:

26 EUR, 32 AUD, 36 USD.

Prenumeratorių Lietuvoje dėmesiai!

Žurnalą „Pasaulio lietuvių“ galite prenumeruoti pervesdami lėšas banko pavedimu į „Pasaulio lietuvių“ sąskaitą Lietuvoje ir atsiųsdami elektroniniu paštu prenumerata@plbe.org adresą, kuriuo siųsti žurnalą.

Banko rekvizitai:

Gavėjas: Pasaulio Lietuvių Bendruomenės atstovybė Lietuvoje

Sąskaitos Nr. LT76 7300 0101 2423 6579

Bankas: AB „Swedbank“

Banko adresas: Konstitucijos pr. 20A,

03502 Vilnius

Banko kodas 73000

SWIFT kodas HABALT22

Australijoje:

čekius siųsti adresu: Antanas V. Kramilius

OAM, JP 83 Queen Street

Canley Heights, N.S.W. 2166, Australia

JAV, Kanada, kiti kraštai:

čekius siųsti adresu: Vytenis Vilkas

(„Pasaulio lietuvių“)

22343 Cardiff Drive

Saugus, CA 91350, USA

NAUJOVĖ!

Nuo šiol už žurnalo „Pasaulio lietuvių“ prenumeratą galima sumokėti per „Paypal“ mokėjimo sistemą. Tereikia el. paštu prenumerata@plbe.org parašyti laišką ir paprašyti sąskaitos apmokėjimui.

LEIDĖJAS

Pasaulio Lietuvių Bendruomenė (PLB). Žurnalas leidžiamas nuo 1963 metų.

Platinti „Pasaulio lietuvių“ tekstus ir vaizdo informaciją galima tik gavus raštiną sutikimą.

„The World Lithuanian“ magazine

Published monthly by the Lithuanian World Community, Inc.

Copyright by The Lithuanian World Community, Inc.

Atviri LANGAI

Turbūt šio numerio labiausiai aptarinėjamu straipsniu taps Rimanto Zagrebajevo parengtas interviu su buvusiu „Pasaulio lietuvių“ redaktoriumi Romu Sakadolskiu, kaip pats sako, ko gero, vieninteliu atleistu iš šių pareigų. Nors toli gražu ne visoms R. Sakadolskio išsakytoms įžvalgoms galiu pritarti, bet tikrai negaliu nesutikti su jį kalbinusio žurnalisto mintimi, kad šio buvusio žurnalo redaktoriaus pasisakymai tikrai įdomūs, kaip ir dera jo profesijos atstovui, kai kurie – ir aštrūs. Ir kaip anuomet R. Sakadolskis siekdavo viską sumaišyti, taip ir dabar jo interviu įpūs mažumėlę vėjo, tarsi atvėrus jo pokalbyje minimus langus.

Tačiau, kad ir kalba buvęs redaktorius apie šermenų tylą, drįstu manyti, kad „Pasaulio lietuvių“ puslapiuose vis dar yra ką skaityti, vis dar yra tekstų, kurie, mano giliu įsitikinimu, turi išliekamąją vertę, tekstų, kurių niekur kitur skaitytojai neras, interviu su žmonėmis, apie kuriuos kitur neperskaitys. Ir už tai reikia dėkoti „Pasaulio lietuvių“ bendradarbių šeimai, kuri gal ne tokia gausi kaip R. Sakadolskio laikais, tačiau tikrai darbšti ir gerokai išaugusi mėgėjų marškinėlius.

Ne vieninteliai, tačiau tarp tokių, kurie, mano manymu, turi išliekamąją vertę, visada paminėtini Jūratės Caspersen rašiniai. Šiame numeryje pateikiamas dar vienas straipsnis jūsų dėmesiui – apie Šveicarijoje vykusį lietuvišką „Teatro pavasarį“ ir ten pasirodžiusią aktorę, režisierę ir poetę Birutę Mar.

Nepraleisti pro akis siūlau ir Kristinos Ūsaitės straipsnio apie kunigą, rašytoją ir visuomenininką Stasį Ylą bei jam skirtą minėjamą Vytauto Didžiojo universitete, Kaune. Apie išėivijos „lobius“ – knygų, periodinių leidinių ir žemėlapių kolekcijas, dovanotas Lietuvai, – pasakoja buvusi Vilniaus universiteto vadovė Birutė Butkevičienė. Tai pat šiame numeryje – geros žinios iš JAV ir Kanados apie glaudesnius tenykščių bendrumenių ir Lietuvos archyvarų ryšius.

Ir tai tik dalis temų, aptariamų šįkart. Be jų, dar rašome apie sportą, žinoma, apie švietimą, kultūrą, taip pat apie pilietybės reikalus ir išėivijos ryšius su Lietuvos valdžios institucijomis bei visuomene.

Beje, kitas „Pasaulio lietuvių“ numeris bus jungtinis – birželio ir liepos – tad jo laukite savo pašto dėžutėse kiek vėliau nei įprasta – ne mėnesio pirmoje pusėje.

Įsimintino skaitymo.

Nuoširdžiai

*„Pasaulio lietuvių“ vyriausioji redaktorė
DEIMANTĖ DOKŠAITĖ*